

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO UPRAVE

KLASA: 023-01/18-01/4

URBROJ: 515-05-02-01/1-18-1

Zagreb, 5. siječnja 2018.

ŽUPANIJAMA

GRADOVIMA

OPĆINAMA

svima

- putem Ureda državne uprave u županijama

GRAD ZAGREB

- Ured gradonačelnika

- Stručna služba Gradske skupštine

PREDMET: Nespojivost dužnosti članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te nespojivost dužnosti općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika

- uputa, daje se

Slijedom učestalih upita jedinica lokalne samouprave u pogledu primjene zakonskih odredbi kojima je regulirano pitanje nespojivosti dužnosti članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te nespojivost dužnosti općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika, Ministarstvo uprave dostavlja ovaj dopis svim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave kako bi se izbjegle nejasnoće i eventualne nepravilnosti u radu.

Naime, u svrhu pravilne primjene odredbi Zakona o lokalnim izborima („Narodne novine“, broj 144/12 i 121/16) i osiguranja zakonitog i urednog postupanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te obnašanja dužnosti članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i dužnosti općinskih načelnika, gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika, Ministarstvo uprave kao središnje tijelo državne uprave nadležno za sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave, koristi priliku svim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave ukazati sljedeće:

Uvodno smatramo potrebnim skrenuti pozornost na razlikovanje instituta nespojivosti od situacije mogućeg postojanja sukoba interesa.

Nespojivost je nemogućnost istovremenog obnašanja određenih javnih dužnosti te je u odnosu na dužnosti na lokalnoj razini nespojivost uređena Zakonom o lokalnim izborima (u daljnjem navođenju: Zakon) čija primjena je u djelokrugu ovog Ministarstva.

Sukob interesa je situacija u kojoj su privatni interesi dužnosnika u suprotnosti s javnim interesom ili kad privatni interes utječe ili može utjecati na nepristranost dužnosnika u obavljanju javne dužnosti. Ova materija uređena je Zakonom o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“, broj 26/11, 12/12, 126/12 – Odluka i Rješenje USRH, 48/13 – pročišćeni tekst i 57/15). Radi provedbe predmetnog Zakona osnovano je Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa koje je, među ostalim, nadležno i za davanje mišljenja radi primjene pojedinih odredaba Zakona o sprječavanju sukoba interesa.

U okviru primjene Zakona o lokalnim izborima, konkretno odredbi kojima je uređena nespojivost ističe se sljedeće:

Dužnosti nespojive s dužnošću člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave taksativno su propisane člankom 78. Zakona, a dužnosti nespojive s istovremenim obnašanjem dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika člankom 89. Zakona. Ovom prilikom nećemo navoditi sve nespojive dužnosti, nego ukazati na situacije na koje se odnosi najveći broj pitanja u praksi.

Člankom 78. Zakona propisano je da član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave između ostalog ne može istovremeno biti:

- član upravnih tijela trgovačkih društava u vlasništvu jedinice ili u kojima jedinica ima većinski paket dionica ili udjela te ravnatelj ustanove ili druge neprofitne pravne osobe kojoj je jedinica osnivač.

Nadalje, člankom 89. stavkom 2. između ostalog propisano je da općinski načelnik, gradonačelnik i župan te njihovi zamjenici za vrijeme dok obnašaju dužnost ne mogu biti:

- član upravnih tijela i nadzornih odbora trgovačkih društava u vlasništvu jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ili u kojima jedinica ima većinski paket dionica ili udjela,
- ravnatelj i djelatnik te član upravnog vijeća ustanove ili druge neprofitne pravne osobe kojoj je jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave osnivač.

Iz navedenih zakonskih odredbi jasno proizlazi sljedeće:

- Da član predstavničkog tijela jedinice za vrijeme dok obnaša tu dužnost ne može istovremeno biti
 - **član upravnog tijela trgovačkih društava u vlasništvu jedinice ili u kojima jedinica ima većinski paket dionica.**
- Da općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan i njihov zamjenik za vrijeme dok obnaša tu dužnost ne može istovremeno biti
 - **član upravnog tijela, niti član nadzornog odbora trgovačkih društava u vlasništvu jedinice ili u kojima jedinica ima većinski paket dionica.**

Znači, članstvo, odnosno dužnost člana upravnog tijela trgovačkog društava nespojiva je i s dužnošću općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika i s dužnošću člana predstavničkog tijela jedinice.

Istodobno, članstvo u nadzornom odboru nespojivo je s dužnošću općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika, a nije nespojivo s dužnošću člana predstavničkog tijela jedinice.

S tim u vezi se dodatno napominje da se predmetna nespojivost odnosi na članstvo u tijelima trgovačkih društava koja su u **većinskom ili potpunom vlasništvu** jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u kojoj osoba obnaša dužnost člana predstavničkog tijela ili općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i njihovog zamjenika.

Nadalje, iz navedenih zakonskih odredbi proizlazi i sljedeće:

- Da član predstavničkog tijela jedinice za vrijeme dok obnaša tu dužnost ne može istovremeno biti
 - **ravnatelj ustanove ili druge neprofitne pravne osobe kojoj je jedinica osnivač.**
- Da općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan i njihov zamjenik za vrijeme dok obnaša tu dužnost ne može istovremeno biti
 - **ravnatelj i djelatnik te član upravnog vijeća ustanove ili druge neprofitne pravne osobe kojoj je jedinica osnivač.**

Dakle, član predstavničkog tijela ne može istovremeno biti ravnatelj ustanove ili druge neprofitne pravne osobe kojoj je jedinica osnivač, no može biti djelatnik ili član upravnog vijeća ustanove ili druge neprofitne pravne osobe kojoj je jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave osnivač.

Istodobno, općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan i njihov zamjenik ne može biti ni ravnatelj, ni djelatnik, ni član upravnog vijeća ustanove ili druge neprofitne pravne osobe kojoj je jedinica osnivač.

Ovdje ujedno, napominjemo da se smisao ove nespojivosti odnosi na ustanove, odnosno neprofitne pravne osobe kojima je osnivač ista jedinica, tj. jedinica u kojoj osoba obavlja dužnost člana predstavničkog tijela, odnosno općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i njihovog zamjenika.

U nastavku ukazujemo i na Zakonom propisane posljedice vezane uz nespojivost dužnosti:

- Temeljem članka 79. stavka 2. Zakona član predstavničkog tijela koji za vrijeme trajanja mandata prihvati obnašanje nespojive dužnosti, dužan je o tome obavijestiti predsjednika predstavničkog tijela i to u roku od 8 dana od prihvaćanja dužnosti, a mandat mu počinje mirovati protekom toga roka. Ako član predstavničkog tijela ne dostavi obavijest kako je to navedeno, mandat člana predstavničkog tijela mu miruje po sili zakona.
- Temeljem članka 90. stavka 2. Zakona općinski načelnik, gradonačelnik i župan te njihovi zamjenici koji za vrijeme obnašanja dužnosti prihvate nespojivu dužnost,

moraju podnijeti ostavku u roku od 8 dana od prihvaćanja nespojive dužnosti, a ako ne podnesu ostavku sukladno rečenom, mandat općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika im prestaje po sili zakona.

Stoga se svim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave ukazuje da je u svakom trenutku potrebno voditi računa o zakonskim odredbama koje uređuju pitanje nespojivosti dužnosti, kao i posljedicama koje slijedom toga mogu nastupiti.

Ujedno, na kraju napominjemo da je radi zaštite zakonitosti Ministarstvo uprave ovlašteno u okviru svojeg djelokruga obavljati nadzor nad zakonitošću rada i akata tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave pa u okviru toga provoditi i nadzor u odnosu na pitanja nespojivosti.

MINISTAR
Lovro Kušćević, dipl. iur.